

บทที่ 3

ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารของชาวแอฟริกัน

ประเมินผลก่อนการเรียนบทที่ 3

ท่านมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้ย่างไร

1. สิทธิ เสรีภาพ และเอกสารของชาวแอฟริกัน
2. รูปแบบการปกครองของชาวยุโรปที่ใช้ในการปกครองชาวแอฟริกัน
3. สาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันทำการต่อสู้เพื่อเอกสาร

เก้าอี้ครองเรื่อง

1. ระบบการปกครองของชาวยุโรปในแอฟริกา
 - 1.1 ความหมายของ “อาณานิคม”
 - 1.2 การปกครองของอังกฤษในแอฟริกา
 - 1.3 การปกครองของฝรั่งเศสในแอฟริกา
 - 1.4 การต่อต้านนโยบายลึ่นชาติ
 - 1.5 สถาบันรัฐบาลท้องถิ่น
2. ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสาร
 - 2.1 กรณีจักรแห่งเอธิโอเปีย
 - 2.2 การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของพวากผิวคำ
 - 2.3 นิกายแอฟริกัน หรือนิกายของพวgniko
 - 2.4 ความก้าวหน้าของขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสาร
 - 2.5 ลัทธิแพน-แอฟริกา
 - 2.6 ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว หรือ ขบวนการต่อต้านชาวต่างชาติ
 - 2.7 องค์การสหภาพแอฟริกา หรือ ไอ อู
3. สาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันต่อต้านการปกครองของชาวยุโรป
 - 3.1 การกดขี่ยมเหง
 - 3.2 การถูกเหยียดหยาม (การรังเกียจสีผิว)
 - 3.3 การเผยแพร่ศาสนา
 - 3.4 ประสบการณ์

อุดประส่งที่การเรียนรู้

หลังจากอ่านจนบทที่ 3 แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายถึงลักษณะการปกครองของชาวยุโรป ที่ทำการปกครองชาวแอฟริกันในรูปแบบต่างๆ ได้
2. อธิบายถึงพัฒนาการของมนุษย์ต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวแอฟริกันได้
3. อธิบายถึงสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันทำการต่อต้านชาวบุโรบีด

ความนำ

ก่อนที่แօฟริกาจะตกเป็นอาณานิคมของยุโรป ในแօฟริกามีการปกครองในรูปแบบกลุ่มชนตามแต่ผ่านธุรกิจของแต่ละพวากแต่ละผ่าซึ่งต่างก็มีความผูกพันอย่างหนึ่งหน่ายแน่นด้วยวัฒนธรรมของบรรพบุรุษของตนเอง ซึ่งส่วนมากยังเชื่อถือไชคลาหรือศาสนาพื้นบ้าน มีเพียงบางกลุ่มที่ยอมนับถือศาสนาอิสลาม ชาวแօฟริกันในสมัยนั้นถือได้ว่า มีสิทธิ-เสรีภาพ มีเอกราช ในกลุ่มต่างๆ เหล่านี้มักจะทำร้ายและต่อสู้กันเสมอๆ ทั้งนี้ เพราะไม่มีกลุ่มหรือผ่าพันธุ์ใดมีอำนาจมากพอที่จะปกครองกลุ่มอื่นๆ

ໄว้ได้อย่างเด็ดขาด การทำร้ายซึ่งกันและกันของชาวแօฟริกัน จึงเป็นสังคมระหว่างผ่าพันธุ์ที่ต่างวัฒนธรรม ต่างภาษาและต่างลักษณะเชื่อถือ แต่ก็เป็นชาวแօฟริกันเหมือนกัน เพียงแต่ว่าไม่สามารถพูดจากลงเพื่อจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขได้ ความมีสิทธิ-เสรีภาพและเอกราชของชาวแօฟริกันแต่ละกลุ่ม จึงแทบจะไม่มีประโยชน์ต่อชาวแօฟริกันเลย เมื่อชาวยุโรปเริ่มติดต่อค้าขายกับชาวแօฟริกัน ชาวยุโรปมองเห็นถึงความแตกแยกของชาวแօฟริกัน ชาวยุโรปจึงถือโอกาสช่วยเหลือให้ชาวแօฟริกันน่าด้วยมา และทำการต่อสู้กันมากขึ้น โดยชาวยุโรปเป็นผู้ช่วยให้คำปรึกษาและให้การสนับสนุนทางด้านอาชีวะ เมื่อชาวแօฟริกันต่อสู้กันจนอ่อนแอกถึงที่สุด ชาวยุโรปจึงเข้ายึดครองแօฟริกาได้อย่างง่ายดาย ชาวยุโรปทำการแบ่งแยกดินแดนของแօฟริกาออกเป็นส่วนๆ แล้วปกครองดินแดนที่พวากคนยึดครองไว้ได้ในรูปการปกครองของยุโรป ชาวแօฟริกันเป็นจำนวนมากพยายามต่อสู้และต่อต้านการปกครองของชาวยุโรป แต่ก็ไม่สามารถปลดปล่อยออกจากของยุโรปได้ ชาวแօฟริกันจึงต้องมีชีวิตอย่างเช่นนี้ คือ ถูกยึดครองดินแดนในฐานะอาณานิคมและมีชีวิตอย่างทาสของชาวยุโรปเป็นเวลาประมาณ 70 ปี (1880-1950)

1. ระบบการปกครองของชาวยุโรป

1.1 ความหมายของ “อาณานิคม”

คำว่า “อาณานิคม” (Kolonisation) สำหรับชาวยุโรปมีความหมายว่า ดินแดนของชนชาติที่อยู่ภายใต้การปกครอง (ยึดครอง) ที่ชาวยุโรปสามารถไปตั้งถิ่นฐานลงทุนและก่อประโยชน์ผลประโยชน์ได้ แต่สำหรับชาวแօฟริกันแล้ว คำว่า อาณานิคม มีได้หมายถึงดินแดนหรือที่ดินที่อยู่ภายใต้การยึดครองของคนต่างชาติ หากแต่หมายถึงดินแดนที่ชาวต่างชาติยึดครอง

เพื่อกอบโกยผลประโยชน์ โดยใช้วิธีบุกรุก ล่า เพื่อจับเอาชาวพื้นเมืองไปเป็นทาส หรือไม่ก็ สังหารและทำลาย ขณะนั้น คำว่า อาณานิคม จึงเป็นคำที่สบดสยองสำหรับชาวแอฟริกัน และเพื่อ ไม่ให้ดินแดนของตนต้องตกเป็นอาณา尼คของผู้อื่น ชาวแอฟริกันจึงต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอด ของตนเองและเพื่อพันธุ์ การล่าอาณานิคมของชาวญี่ปุ่นในทวีปแอฟริกา จึงทำให้เกิดการสูญเสีย อย่างใหญ่หลวง ชาวญี่ปุ่นปั่นปุ่นกรานและชาวแอฟริกันผู้ต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของตนเอง ต่างก็ เสียชีวิตเป็นจำนวนมากถ้าน้านล้านชีวิต ทรัพยากรและธรรมชาติของแอฟริกาถูกทำลายอย่างน่าเสียดาย ในขณะที่ศิลปะและวัฒนธรรมพื้นเมืองของชาวแอฟริกันแผ่ต่างๆ ถูกทำลายอย่างรุนแรง แล้ว ชาวญี่ปุ่นก็พยายามยัดเยียดศิลปะและวัฒนธรรมของพวคุณให้กับชาวแอฟริกัน แต่ก็ไม่สามารถ ครอบงำชาวแอฟริกันได้มากนัก ตรงกันข้ามชาวแอฟริกันส่วนมากกลับขัดขืน และไม่ยอมรับ วัฒนธรรมและแนวความคิดของชาวญี่ปุ่น ชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมาก จึงต้องสูญเสียชีวิต อย่างสุดสยอง และอึกว่าจำนวนมากต้องตกเป็นทาสที่ถูกนำไปขายยังต่างทวีป อย่างไรก็ตาม เมื่อชาวญี่ปุ่นเข้าครอบงำและแบ่งแยกดินแดนแอฟริกาให้อยู่ในการปกครองตามรูปแบบการปกครอง ของชาวญี่ปุ่นแล้ว ชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวแอฟริกันที่ยอมสูบต่อชาวญี่ปุ่น ก็เปลี่ยนแปลงดีขึ้น ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

1.2 การปกครองของอังกฤษในแอฟริกา

ชาวอังกฤษมีความเชื่อว่า สถาบันทางวัฒนธรรม สังคมและการปกครองของ อังกฤษดีที่สุดในโลก แต่อังกฤษก็ไม่ต้องการที่จะนำสถาบันต่างๆ ของตนไปเผยแพร่ให้ชาว แอฟริกัน ทั้งนี้เพราะอังกฤษเชื่อว่า ชาวแอฟริกันยังล้าหลังจนกระทั่งไม่สามารถรับความเจริญใน สถาบันต่างๆ ของอังกฤษได้ ขณะนั้น อังกฤษจึงตั้งใจที่จะปกครองชาวแอฟริกันโดยผ่านสถาบัน การเมืองแบบแอฟริกันโดยชาวแอฟริกัน เรียกว่าการปกครองโดยทางอ้อม กือ ปกครองผ่าน หัวหน้าท้องถิ่น เช่น ผ่านเจ้าผู้ครองแคว้น หัวหน้าตำบล และหัวหน้าหมู่บ้าน โดยให้หัวหน้า ส่วนท้องถิ่นเหล่านี้รับคำสั่งจากอังกฤษแล้วไปสั่งให้ประชาชนปฏิบัติ การปกครองทางอ้อมนี้ ทำให้อังกฤษประสบความสำเร็จในการนำดินแดนอันกว้างใหญ่ของแอฟริกาให้มาอยู่ภายใต้การ ควบคุมของอังกฤษอย่างรวดเร็ว¹

1.3 การปกครองของฝรั่งเศสในแอฟริกา

เมื่อฝรั่งเศสสามารถยึดครองดินแดนส่วนใหญ่ของแอฟริกาตะวันตกได้แล้ว ฝรั่งเศสแบ่งดินแดนของแอฟริกาตะวันตกที่ตนครอบครองอยู่ออกเป็น 8 ส่วน แล้วให้อยู่ภายใต้

¹นันทนา เดชะวัฒน์, ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, พ.ศ. 2526 หน้า 122.

การปักครองของทหารจนกระทั้งภายในสังคมโลกครั้งที่ 1 ฝรั่งเศสจึงเริ่มการปักครอง แพร์กิในรูปแบบพลเรือน เนื่องจากชาวฝรั่งเศสมีความเชื่อว่า คนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน (ทางด้านกฎหมาย) ขณะนั้น ชาวฝรั่งเศสส่วนมากจึงคิดว่า ประชาชนในอาณานิคมของฝรั่งเศส ก็น่าจะมีสิทธิและความเสมอภาคเท่าเทียมกับชาวฝรั่งเศสด้วย จากการที่ชาวฝรั่งเศสมีความเชื่อ ว่าวัฒนธรรมฝรั่งเศสดีที่สุดในโลก ขณะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของชาวฝรั่งเศสที่จะต้องทำให้ประชาชน ที่อยู่ในอาณานิคมของตนยอมรับวัฒนธรรมและอารยธรรมของฝรั่งเศส ฝรั่งเศสจึงตั้งใจที่จะทำการปักครองอาณานิคมของตนโดยใช้นโยบายลีนชาติ คือสอนประชาชนในอาณานิคมให้รู้ ภาษาฝรั่งเศส ให้รู้กฎหมายและวัฒนธรรมของฝรั่งเศส เพื่อที่จะมอบหมายความเป็นพลเมือง และสิทธิทางการเมืองอย่างสมบูรณ์ของฝรั่งเศสให้แก่ประชาชนที่อยู่ในอาณานิคม อย่างไรก็ตาม ในระยะแรกนี้รัฐบาลฝรั่งเศสให้สิทธิทางการเมืองอย่างสมบูรณ์ (มีสิทธิในการเลือกตั้งและมีสิทธิ ในการเป็นผู้แทนราษฎร) และสัญชาติฝรั่งเศส ก็แต่เฉพาะประชาชนที่อยู่ในเซเนกัลเท่านั้น² ใน ขณะที่ประชาชนในส่วนอื่นๆ ของแอฟริกาที่เป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส จะได้รับสัญชาติฝรั่ง- เศสและสิทธิทางการเมืองอย่างสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อมีคุณสมบัติตามที่รัฐบาลฝรั่งเศสนับถือไว้ คือ ต้องอ่าน เขียน และพูดภาษาฝรั่งเศสได้ดีจะต้องทำงานเป็นข้าราชการพลเรือนของฝรั่งเศสเป็น เวลานาน และที่สำคัญคือจะต้องจริงรักภักดีต่อฝรั่งเศส

1.4 การต่อต้านนโยบายลีนชาติ

การปักครองอาณานิคมแบบนโยบายลีนชาติของฝรั่งเศส ได้รับความยุ่งยาก และการต่อต้านจากประชาชนในอาณานิคมส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากชาวฝรั่งเศสโดยตรง ทั้งนี้ เพราะชาวฝรั่งเศสที่พำนักอยู่ในแอฟริกาเป็นจำนวนมากมีความคิดเห็นว่า ชาวแอฟริกันเป็น คนต่างชาติ และยังต้องความเจริญ จึงไม่สามารถรับรู้และรักษาวัฒนธรรมฝรั่งเศส ถึงแม้ว่าคน พากนี้จะได้รับความเป็นพลเมือง และสิทธิทางการเมืองอย่างสมบูรณ์เท่าเทียมกับชาวฝรั่งเศส ชาวแอฟริกันก็จะไม่เห็นคุณค่าที่จะทำประโยชน์ให้กับฝรั่งเศส เมื่อรัฐบาลฝรั่งเศสได้รับความยุ่ง ยากจากการต่อต้านของชาวอาณานิคมและชาวฝรั่งเศสที่พำนักอยู่ในแอฟริกาโดยตรง รัฐบาล ฝรั่งเศสจึงจำต้องยอมยกเลิกการปักครองอาณานิคมแบบนโยบายลีนชาติ

1.5 สถานันรัฐบาลห้องถิน

เมื่อรัฐบาลฝรั่งเศสยกเลิกการปักครองอาณานิคมแบบนโยบายลีนชาติแล้ว รัฐบาลฝรั่งเศสได้จัดตั้งสำนักงานข้าหลวงใหญ่ แล้วให้สำนักงานข้าหลวงใหญ่เป็นผู้ควบคุมดูแล

²เนื่องจากเซเนกัลเป็นดินแดนที่อยู่ภายใต้การปักครองของฝรั่งเศสหลายศตวรรษ ประชาชนในเซเนกัล จึงเรียนรู้ และเข้มทราบถึงวัฒนธรรมของฝรั่งเศสเป็นอย่างดี

การปักครองอาณาจักรทั้งหมดของฝรั่งเศสในแอฟริกาในรูปแบบการปักครองทางอ้อม คือ ให้อาณาจักรต่างๆ ของฝรั่งเศสทำการปักครองโดยผ่านสถาบันการเมืองตามประเพณีของชาวพื้นเมืองแต่ละท้องถิ่น หรือเรียกว่าสถาบันรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ

1.5.1 หัวหน้าจังหวัด ซึ่งถือว่าเป็นสถาบันสูงสุดของรัฐบาลท้องถิ่น มีหัวหน้าผู้แทนแต่ละพื้นที่เป็นประธาน สำนักงานข้าหลวงใหญ่จะติดต่อโดยตรงกับหัวหน้าผู้แทนแล้วให้หัวหน้าผู้แทนทำการปักครองหรือมีบังคับให้ประชาชนในพื้นที่นั้นๆ ปฏิบัติตามความต้องการของรัฐบาลฝรั่งเศส

1.5.2 หัวหน้าอำเภอ ได้รับแต่งตั้งจากสำนักข้าหลวงใหญ่ หัวหน้าที่เก็บภาษีและรายชื่อผู้เสียภาษีในอำเภอ นอกจากนี้ยังเป็นผู้ควบรวมหรือเกณฑ์ประชาชนให้เป็นทหารหรือเกณฑ์แรงงานบังคับ เพื่อสร้างถนนและสถานสาธารณที่ทั่วไป

1.5.3 หัวหน้าหมู่บ้าน คือหัวหน้าของแต่ละชุมชน รับผิดชอบต่อการเก็บภาษีรักษาภูมายและให้ประชาชนปฏิบัติตามความต้องการของรัฐบาลฝรั่งเศส ตลอดจนจัดทำอาหารและเสบียงกลังต่างๆ³

การปักครองทางอ้อมนี้เอง ทำให้ประชาชนในอาณาจักรของฝรั่งเศสในแอฟริกาแบ่งออกเป็น 2 ชนชั้น คือ

1. พลเมืองฝรั่งเศส หมายถึงชาวฝรั่งเศสผู้เข้ามาตั้งหลักแหล่งในแอฟริกาและชาวพื้นเมืองที่ได้รับสัญชาติฝรั่งเศสแล้ว

2. พลเมืองชั้นที่ 2 หมายถึงประชารทั้งหมดในแอฟริกาที่อยู่ภายใต้บังคับของฝรั่งเศส พวกหลังนี้จะถูกเกณฑ์ให้เป็นทหารและถูกบังคับใช้แรงงาน⁴

กิจกรรมการเรียนที่ 1

ให้นักศึกษาอธิบายถึงรูปแบบการปักครองทางอ้อมของฝรั่งเศส (สถาบันรัฐบาลท้องถิ่น) ว่ามีรูปแบบอย่างไร

³นันทนา เดชะวัฒน์, ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 กรุงเทพฯ โรงพยาบาลรามคำแหง, พ.ศ. 2526 หน้า 117.

⁴นันทนา เดชะวัฒน์, ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 กรุงเทพฯ โรงพยาบาลรามคำแหง, พ.ศ. 2526 หน้า 118.

2. ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชา

2.1 คริสตจักรแห่งเอธิโอเปีย (Aethiopischen Christlichen Sekten)

ไม่ว่าชาวยูโรปจะปกครองคนในอาณาจักรของตนในรูปแบบ การปกครองทางอ้อม หรือรูปแบบ นโยบายกลีนชาติ ชาวแอฟริกันส่วนใหญ่ก็มีความคิดและความสำนึกร่วมกันว่าพวกตนมีชีวิตและความเป็นอยู่อย่างท้าชนของชาวยูโรปชาวยะแอฟริกันซึ่งเมื่อเจ้าของแผ่นดิน (ทวีปแอฟริกา) แต่ไม่มีสิทธิ ไม่มีอำนาจตัดสินใจ เป็นของตนเลย แล้วจึงได้รับการปฏิบัติอย่างดุลูกและเหยียดหยามจากชาวยูโรปอีก ชาวแอฟริกันจึงไม่พอใจที่จะมีชีวิตอยู่ร่วมกับชาวยูโรป แต่ก็ไม่สามารถที่จะปลดตนเองและพวกพ้อง ตลอดจนผ่านพ้นช่วงของตนเองออกจากของชาวยูโรปได้ ทั้งนี้ เพราะชาวแอฟริกันไม่มีอาวุธ ไม่มีผู้นำที่มีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินแผนการณ์อันยิ่งใหญ่นั้นได้ ชาวแอฟริกันจึงต้องทนอยู่ภายใต้การกดขี่ข่มเหงของชาวยูโรปอย่างเข้มข้น ถึงแม้จะมีชาวแอฟริกันบางพวกบางกลุ่มพยายามต่อต้านชาวยูโรป แต่ก็ต้องเป็นไปอย่างลับๆ แผนการณ์ปลดปล่อยของชาวแอฟริกันจากอาณานิคมของชาวยูโรปเริ่มก่อตัวอย่างเปิดเผยจากความคิดหรือเริ่มของชาวเอธิโอเปีย (Aethiopia) หรืออบิสเซเนีย (Abissinia) ซึ่งเป็นดินแดน (ประเทศ) ที่อยู่ทางด้านตะวันออกของทวีปแอฟริกา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ (บุชาพระยะโธวาห์) และภูมิใจในความเป็นเอกสารชาของตนเอง ในขณะที่ดินแดนส่วนอื่นๆ ของแอฟริกาเป็นอาณาจักรของชาวยูโรปและชาวอาหรับ ดังนั้นชาวเอธิโอเปียจึงหันมาร่วมใจในความเป็นเอกสารชาของตนเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นผ่านพ้นธนิยม (ชาตินิยม) ที่มีความคิดเป็นของตนเอง คือคิดว่าชาวเอธิโอเปีย นอกจะจะมีเอกสารชาทางการเมืองเพียงผ่านพ้นเดียวในแอฟริกาแล้ว เอธิโอเปียน่าจะเป็นผู้นำของทวีปแอฟริกาทั้งทางด้านศาสนา การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ชาวเอธิโอเปียฝันที่จะเห็นชาวแอฟริกันทั่วทวีปมีชีวิตและความเป็นอยู่อย่างชาวเอธิโอเปีย ชาวเอธิโอเปียจึงตั้งองค์กรศาสนาซึ่ง คริสตจักรแห่งเอธิโอเปีย เพื่อเป็นศูนย์รวมในการต่อสู้เพื่อเอกสารชาของชาวแอฟริกัน

2.2 การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของพวคผิวดำ

เมื่อเราพุดถึงเรื่องของคนผิวดำ แต่ไม่ได้เจาะจงว่าเป็นชนชาติใด เราทึกจะจะนึกถึงพวคนิโกรในทวีปอเมริกา หรือจะพูดให้แคบเข้าไปอีก เราทึกจะจะนึกถึงพวคนิโกรในประเทศไทย อเมริกา ทั้งนี้ เพราะพวคนิโกรในประเทศไทยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นพวคที่มีบทบาทอย่างมากในการเรียกร้องสิทธิ-เสรีภาพ และความเสมอภาคให้กับชาวแอฟริกันและชาวผิวดำในทวีปอื่นๆ โดยยึดถือเรื่องของ ผิวดำ เป็นหลักเกณฑ์สำคัญ การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของพวคผิวดำในสหรัฐอเมริกา และในทวีปอื่นๆ ได้ดำเนินการไปอย่างชาญฉลาด เป็นเวลามากกว่า 100 ปี ชาวผิวดำทั่วโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวแอฟริกันในทวีปแอฟริกาจึงค่อยๆ ได้รับความเห็นใจ และได้รับความเสมอภาคมากขึ้นๆ ในที่สุดประเทศไทย อเมริกา มีองค์การต่างๆ ตั้งขึ้นอย่างมากมาย เพื่อเรียกร้องให้คนผิวดำทั่วโลกมีสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคเท่าเทียมคนผิวอื่นๆ

2.3 นิกายแอฟริกัน หรือนิกายของพากนิกร

ประมาณต้นคริสตศตวรรษที่ 20 บิสชอฟ ทัวเนอร์ (Bischof H.M. Turner) ประธานคณะกรรมการองค์การศาสนาของสหรัฐอเมริกา เพื่อเผยแพร่ศาสนาคริสเตียนให้กับชาวแอฟริกัน ทัวเนอร์ได้เสนอหัวหน้าเผ่าชูลู (ZULU) ให้ทำการคัดเลือกชาวชูลู เพื่อส่งไปศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดยมีข้อแม้ว่า เมื่อชาวชูลูเหล่านี้ได้รับการศึกษาและอบรมครุณหลักสูตรแล้ว ก็จะให้กลับมาสอนและทำการเผยแพร่ศาสนาและวิชาความรู้แขนงต่างๆ ให้กับชาวแอฟริกัน ค.ศ. 1924 รัฐบาลของสหภาพแอฟริกาใต้ (Sudafrikanischen Republik) ได้ส่งชาวแอฟริกันไปศึกษาที่สหรัฐอเมริกา หลังจากนี้เพียงหนึ่งปีชาวแอฟริกันเหล่านี้ก็เดินทางกลับประเทศของตนทำให้ศาสนาคริสเตียนแพร่หลายไปในแอฟริกาอย่างกว้างขวาง ค.ศ. 1926 พากคริสเตียนในแอฟริกาได้ประกาศรวมตัวเข้ากับองค์การคริสตจักรแห่งเอธิโอเปีย และให้คริสตจักรแห่งเอธิโอเปียเป็นศูนย์กลางศาสนาคริสต์ในแอฟริกา พร้อมกันนี้ก็ประกาศว่าองค์การคริสตจักรแห่งเอธิโอเปียเป็นศูนย์กลางศาสนาคริสต์ในแอฟริกา เป็นองค์การคริสตศาสนาริสระ ไม่ขึ้นต่อองค์การคริสตศาสนารากคลองโลก ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ ณ นครวาติกัน ประเทศอิตาลี องค์การคริสตศาสนาสากคลองโลก ได้ประมาณการกระทำของคริสตจักรแห่งเอธิโอเปียอย่างเหยียดหามว่า คริสตจักรของพากนิกายแอฟริกัน หรือคริสตจักรนิโกร นิกายแอฟริกันหรือนิกายนิโกรนี้เองที่เป็นต้นกำเนิดของพากผัวทำหัวรุนแรงกลุ่มต่างๆ ทั้งในทวีปแอฟริกาและในทวีปเมริกา

2.4 ความก้าวหน้าของuhnวนการต่อสู้เพื่อเอกสารช

uhnวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชของชาวยาแอฟริกันค่อยๆ เริ่มก่อตัวจากการเรียกร้องเพื่อขอสิทธิในการเข้าร่วมปกครอง หลังจากนั้นก็ขอทำการปกครองหมู่คณะและผ่านพ้นธุรกิจของตน เองแล้วจึงดำเนินขั้นต่อไป คือปลดปล่อยชาวยาแอฟริกันออกจาก การเป็นอาณาจิคนของต่างชาติ ผุดได้ว่าจุดประสังค์ของuhnวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชก็คือ การต่อรองและผลักดันอำนาจและการปกครองของชาวยาต่างชาติจนกว่าชาวยาแอฟริกันจะได้รับเอกสารชอย่างสมบูรณ์ ขั้นตอนการทำงานของuhnวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชของชาวยาแอฟริกันในระยะแรกเริ่ม จึงเป็นการเรียกร้อง เพื่ออิสรภาพของกลุ่มนี้หรือผ่านพ้นธุรกิจต่างๆ เพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่มหรือรัฐอิสระที่มีขอบเขตของตนเอง มีคณะบริหารหรือคณะกรรมการรัฐบาลปกครองผ่านพ้นธุรกิจหรือรัฐของตนเอง ยังไม่ได้คิดที่จะรวมกลุ่มนี้หรือผ่านพ้นธุรกิจต่างๆ เข้าด้วยกันในรูปของประเทศหรือชาติเดียวกัน ผุดได้ว่าชาวยาแอฟริกันยังมีความแตกแยกและมีความรู้สึกในเรื่องกลุ่มนิยมหรือผ่านพ้นธุนิยมมากกว่าความเป็นชาตินิยม uhnวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชของชาวยาแอฟริกันจึงเป็นในรูปของต่างคนต่างทำ uhnวนการก็ประสบผล uhnวนการก็ไม่ประสบผลสำเร็จ หลังสกุลมโลกครั้งที่ 1 uhnวนการต่างๆ เหล่านี้ได้มาร่วมประชุมกันหลังครั้ง โดยเรียกการประชุมของพากนิกร แผนการณ์รวมแอฟริกา หรือ แผนแอฟริกา แต่ก็ยังไม่บรรลุ

ผลสำเร็จ อย่างไรก็ตาม ความเคลื่อนไหวของขบวนการต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวแอฟริกันในดินแดนต่างๆ เริ่มทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อสหกรณ์โลกครั้งที่สองสงบลงแล้ว การประกาศเอกราชของลิเบียใน ค.ศ. 1951 เป็นสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จของการเริ่มขบวนการปลดแอกตนเองจากการปกครองของชาติต่างชาติ ค.ศ. 1952 ทหารอิสรา엘ภายใต้การนำของนัสเซอร์ (Nasser, Camal Abdel) ได้ก่อรัฐประหารล้มรัฐบาลของกษัตริย์ฟารุก ซึ่งชาวอียิปต์ถือว่าเป็นรัฐบาลหุ่นให้กับอังกฤษ หลังจากนี้การเคลื่อนไหวของชาวอาหรับ แล้วรุกรานไปทั่วทวีปแอฟริกา เมื่อต้นเดือนหลายแห่งในแอฟริกาได้รับการปลดปล่อยให้เป็นเอกราช ทำให้แอฟริกามีประเทศเกิดใหม่หลายประเทศ ผู้นำชาวแอฟริกันของประเทศเกิดใหม่เหล่านั้น ซึ่งส่วนมากเป็นประเทศเกิดใหม่ที่ตั้งอยู่ดัดจากทะเลบรรยายสารารัลป์ เริ่มนิความคิดที่จะประสานความಡักแยกระหว่างผู้นำพันธุ์ต่างๆ และทางที่จะทำให้ชาวแอฟริกันทั้งทวีปหันหน้ามาปรองดองกัน เพื่อทำการต่อสู้และจัดอธิพิสดของชาวแอฟริกัน ผู้นำของชาวแอฟริกันเหล่านี้ ทำการเคลื่อนไหวโดยการผ่านองค์การศาสนานิกายต่างๆ แต่เริ่มทำการเคลื่อนไหวของตนว่า ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว หรือขบวนการต่อต้านชาติต่างชาติ ค.ศ. 1958 ผู้แทนของประเทศเกิดใหม่ในแอฟริกา ได้เปิดการประชุมที่เมือง อัคกรา (Accra) เมืองหลวงของประเทศกานา (Ghana) นับว่าเป็นการประชุมของชาวแอฟริกันทั่วโลก เป็นครั้งแรก ซึ่งถือว่าเป็นการก่อตั้งองค์การสหภาพแอฟริกา (Organization of African Unity) หรือ โอ เอ ยู (O. A. U.) ซึ่งประกาศเป็นองค์การอย่างสมบูรณ์ใน ค.ศ. 1963

2.5 ลักษณะ-แอฟริกา

เจมส์ จอห์นสัน (James Johnson) ชนเผ่าไบรูนา เกิดเมื่อ ค.ศ. 1835 ที่หมู่บ้านเบนกูมา (Benguema) ในเชียร์ว่า เลโอน (Sierra Leone) ซึ่งขณะนั้นเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ได้รับการศึกษาที่โรงเรียนมัธยมศึกษา West African Methodist and Anglican Primary Schools ซึ่งเป็นโรงเรียนของพากนักเผยแพร่องค์การศาสนาคริสต์นิกายแองกฤษ (Anglican) แล้วเข้าเรียนต่อที่ C.M.S. Gramma School ได้รับปริญญาใน ค.ศ. 1854 ในระหว่าง ค.ศ. 1860-1863 เจมส์ จอห์นสัน เป็นครูอยู่ที่โรงเรียน ฟูร์ราห์ เบร์ คอลเลจ (Fourah Bay Collage) เขาเป็นคนครีร์ศาสนา และมีแนวคิดแบบชาตินิยมแอฟริกา คือคิดว่า ศาสนาและการเมืองเป็นสิ่งที่

^๑นันทนา เดชะวนิชย์, ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, พ.ศ. 2526 หน้า 118.

^๒นิกาย แองกฤษ (Anglican) เป็นนิกายโรมันคาಥอลิกซ์ ในประเทศอังกฤษ นิกายนี้ถือว่าพระมหากษัตริย์อังกฤษ เป็นพระมุขสูงสุดของศาสนา

แยกออกจากกันไม่ได้ การที่จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับการแบ่งพรมแดนแบ่งพวกรของชาวแอฟริกัน จำเป็นที่จะต้องทำให้ชาวแอฟริกันรวมตัวกันเป็นชนกลุ่มเดียว โดยการให้ชาวแอฟริกันทั้งหมด นับถือศาสนาคริสต์เดียบัน ซึ่งจะเป็นทางเดียวที่สามารถกำจัดลักษณะผ่านศูนย์ของชาวแอฟริกัน เขาเห็นว่า พระครูจะเป็นผู้นำอ่านนำในการปกครองประเทศ อย่างไรก็ตาม เจนส์ จอห์นสัน ไฟฟัน ที่จะเห็นแอฟริกาทำการปกครองในระบอบแอฟริกาเชิช์ หรือแอฟริกาสเตท (Africa Church of Africa State) คือให้แอฟริกาทั้งทวีปมีศาสนาเดียวและรวมกันเป็นรัฐเดียว (ประเทศเดียว) โดยมีวัฒนธรรมและสถาบันการปกครองตามแบบฉบับของชาวแอฟริกันเอง เจนส์ จอห์นสัน พยายามเรียกว่องและปลูกปั้นให้ชาวแอฟริกันที่พำนักอยู่ในทวีปอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวแอฟริกันที่อาศัยอยู่ในทวีปอเมริกา เดินทางกลับมารวมกันพัฒนาแอฟริกา” พุดได้ว่าเจนส์ จอห์นสัน เป็นผู้ริเริ่มและพยายามกระตุ้นให้ชาวแอฟริกันทั่วโลกพยายามรวมตัวกัน เพื่อที่จะพัฒนาแอฟริกาให้เจริญ เข้าสู่น่าจะได้รับคำยกย่องว่า เป็นผู้ก่อสำเนิดลักษณะ Pan-Afrika)

2.6 ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว หรือ ขบวนการต่อต้านชาวต่างชาติ

ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว เริ่มได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางเป็นครั้งแรกที่สหรัฐอเมริกา โดยเริ่มจาก การใช้ “การต่อสู้ย่างรุนแรง” เพื่อทำให้ชาวอเมริกันผิวดำมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ผู้ริเริ่มใช้วิธีการต่อสู้ย่างรุนแรงนี้มิใช่ชาวอเมริกันผิวดำ หากแต่เป็นชาวแอฟริกันที่เดินทางเข้าไปศึกษาอยู่สหรัฐอเมริกา เขายังนั้นคือ Azikiwe ซึ่งได้ชี้อ่วว่าเป็นผู้บุกเบิกแนวความคิด (ลักษณะ) ใน睨ในสหรัฐอเมริกา เมื่อ Azikiwe เดินทางกลับแอฟริกา เขายังได้นำเอาแนวความคิดและวิธีการต่อสู้ย่างรุนแรงนี้ กลับมาเผยแพร่ยังบ้านเกิดเมืองนอนของตน⁸ ทำให้เกิดขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว หรือ “ขบวนการต่อต้านชาวต่างชาติ” ในแอฟริกันอย่างแพร่หลาย

⁸ นันทนา เศษะวณิชย์, ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, พ.ศ. 2526 หน้า 274

Fischer Weltgeschichte : Afrika Von der Vorgeschichte bis zu den Staaten der Gegenwart Band 32. 1966 (Frankfurt am Main, Fischer Bucherci Gmbh.) p. 272.

Fremdenadelkarte der UNO sind mit UN-Typ., abhängige Länder mit Kursivschrift und unabhängige mit Großbuchstaben beschriftet.

ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิวเริ่มค่อยๆ ก่อตัวขึ้นตามเมืองอาณานิคมต่างๆ ของชาวยุโรป ในแอฟริกา โดยเริ่มจากการที่ชาวแอฟริกันที่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนที่ชาวอังกฤษ และฝรั่งเศสรังสรรค์ในแอฟริกา เพื่ออบรมสั่งสอนวิชาความรู้แขนงต่างๆ และศาสนาให้แก่บุตร-หลาน ของชาวผิวขาวในเมืองอาณานิคม ในทวีปแอฟริกา ชาวแอฟริกันที่เรียนอยู่ในโรงเรียนของชาวผิวขาว (ซึ่งส่วนมากเป็นลูกครึ่ง ลูกผสมระหว่างชาวผิวขาวกับชาวแอฟริกัน) ได้เห็นความแตกต่างทางด้านการดำรงชีพ และสิทธิเสรีภาพระหว่างชาวผิวขาวและชาวแอฟริกันลูกครึ่ง ได้เห็นการกดขี่ข่มเหง การดูถูกเหยียดหยามที่ชาวผิวขาวทำต่อพวกรด (พวกลูกครึ่ง) และชาวแอฟริกันผิวดำ แต่ชาวแอฟริกันพวกลูกครึ่งและพวกรดที่ได้รับสิทธิพิเศษเหล่านี้ ก็ฉลาดพอที่จะไม่แสดงออกถึงความไม่พอใจ และไม่ทำการต่อต้านชาวผิวขาว ชาวแอฟริกันพวgnี้จึงได้สิทธิพิเศษบางประการ เมื่อชาวแอฟริกันพวgnี้เรียนจบจากโรงเรียนในแอฟริกาแล้ว ก็ได้รับความช่วยเหลือให้ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษหรือฝรั่งเศส เพื่อเรียนรู้ทั้งทางด้านการเมือง ศิลปะด้านธรรมะและความเป็นอยู่ที่ดีของชาวยุโรป เพื่อจะได้นำกลับมาเผยแพร่ให้กับชาวแอฟริกัน และเมื่อนักศึกษาเหล่านี้สำเร็จการศึกษาแล้วก็จะเดินทางกลับมายังบ้านเกิด เมืองนอนของตน นักศึกษาเหล่านี้บางคนก็กลับเป็นชาวยุโรป แต่บางคนก็ยังสำนึกรักในความเป็นแอฟริกันของตน อย่างไรก็ตาม นักศึกษาพวgnี้ส่วนมากจะได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ อย่างรวดเร็วและกล้ายืนผู้นำของท้องถิ่นต่างๆ เมื่อได้รับแนวความคิดและวิธีการต่อสู้อย่างรุนแรงตามแบบฉบับของ Azikiwe จึงเริ่กรุ่งและทางที่จะทำให้

ชาวแอฟริกันมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกับชาวผิวขาว และถ้าเป็นไปได้ก็จะหาทางปลดแอกพวงชนออกจาก การปกครองของชาวผิวขาว ค.ศ. 1920 นักกฎหมายชาวฟันตี (Fanti) ชื่อ เอฟอร์ด (Joseph E. Casely Hayford) ซึ่งเป็นสาขาวิกรัฐศาสตร์ โกลด์โคสต์ (Goldcoast) ได้จัดตั้งรัฐสถาแห่งชาติของแอฟริกาตะวันตก-ที่เป็นเมืองอาณานิคมของอังกฤษ (National KongerB Von Britisch-Westafrika) เอฟอร์ดได้เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากรูปแบบอาณานิคม เป็นการปกครองตนเอง โดยให้สมาชิกของรัฐสถาแต่ละอาณานิคมมาจากการเลือกตั้งอย่างเสรี เพื่อให้ชาวแอฟริกันทำการปกครองและบริหารบ้านเมืองของตนเอง แต่ให้อาณานิคมต่างๆ เหล่านี้ยังรวมตัวกันอยู่ในความดูแลของอังกฤษในรูปแบบสหภาพของ อังกฤษ (British Commonwealth) แนวความคิดนี้ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสถาของหลาย อาณานิคม แต่ก็ได้รับการคัดค้านจากผู้นำของหลายอาณานิคม เช่น จากผู้นำของไนจีเรีย (Nigeria) คือ นาคานลี (Herbert Nicanley)^{۱۰} อย่างไรก็ตาม การเรียกร้องสิทธิ-เสรีภาพเพื่อ ทำการปกครองและบริหารบ้านเมืองของตนเองทำให้พวกผู้นำท้องถิ่นเหล่านั้นหันมาใช้วิธีการ ต่อสู้อย่างรุนแรง โดยเรียกการต่อสู้ของพวงชนว่า “บวนการต่อต้านชาวต่างชาติหรือบวนการ ต่อต้านการแบ่งแยกผิว”

2.7 องค์การสหภาพแอฟริกา หรือ ไอ.เอ.ย.

ก่อนสหกรณ์โลกครั้งที่ ๑ วิลเลี่ยม เอ็ดوار์ด บูร์เกอร์ด ดูบาร์ (William Edward Burgherdt Du Bois)^{۱۱} เกิดที่เมือง เมสซาชูเซตต์ส (Massachusetts) ในสหรัฐอเมริกา เป็น ลูกผสมฝรั่งเศส-นิโกร ได้ทำการต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิ-เสรีภาพให้กับชนผิวดำในสหรัฐอเมริกา เขายังเป็นผู้หนึ่งที่ได้ร่วมก่อตั้ง “สมาคมเพื่อความก้าวหน้าของชาวผิวดำแห่งชาติ” (National Association for the Advancement of colored People) ในสหรัฐอเมริกา เมื่อสหกรณ์โลก ครั้งที่หนึ่งส่งผลแล้ว ดูบาร์ได้ร่วมทำการเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิ-เสรีภาพและความเสมอภาค สำหรับคนผิวดำในทวีปอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนผิวดำในทวีปแอฟริกาซึ่งเป็นดินแดนที่มีคน ผิวดำเป็นประชากรส่วนใหญ่ของทวีป ดูบาร์ได้ร่วมกับชนชั้นผู้นำของเมืองต่างๆ ในแอฟริกา เรียกร้องให้ชาวแอฟริกันผ่านต่างๆ พยายามรวมตัวกันเพื่อทำการต่อต้านการปกครองของชาว ต่างชาติ ในระยะแรกๆ การรวมตัวของชนชั้นผู้นำของชาวแอฟริกันจึงถูกเรียกว่า “พวกโปร แอฟริกา (Pro-Afrika) พากโปร-แอฟริกา” ได้จัดการประชุมเรียกร้องให้มีการจัดตั้งบวนการ

^{۱۰} ชาวในจีเรีย ยอมรับความคิดของ นาคานลี (Herbert Nicanley) และเรียกเขาว่า “บิดาของพวงชาติ นิยมในจีเรีย (Vater des nigerianischen Nationalismus) เขายังเป็นนักการเมืองที่มีอิทธิพลอย่างมากในลากอส (Lagos) เสียชีวิตใน ค.ศ. 1946 Ibid.

^{۱۱} ต่อมาภายหลังดูบาร์ ได้รับการยกย่องว่า “นักประษฐ์ชาวนิโกร”

รวมชาติแอฟริกาเข้าหากที่ร่วมประชุมจึงเรียกการประชุมครั้งนี้ว่า การประชุมแพน-แอฟริกา (Pan-Afrika) ผู้เข้าร่วมประชุม ได้เรียกร้องให้ชาวแอฟริกันทำการต่อต้านชาวผิวขาวที่ปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม (การเหยียดผิวของชาวผิวขาวที่มีต่อชาวผิวดำในแอฟริกาใต้และไโรมเดเชีย) ต่อชาวแอฟริกัน ใน ค.ศ. 1919 ดูบัวร์ ได้ร่วมกับเพื่อนชื่อ เดียงน์ (Diagne) ซึ่งเป็นชาวแอฟริกันที่เกิดในประเทศฝรั่งเศส¹¹ จัดการประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่ 2 ที่กรุงปารีส อย่างไรก็ตาม การประชุมครั้งนี้ ผู้ที่เข้าประชุมล้วนแต่เป็นชาวแอฟริกันผิวดำ และผู้แทนที่เป็นชาวผิวดำจากเมืองอาณานิคมต่างๆ ของยุโรป แต่ไม่มีชาวผิวดำจากสหรัฐอเมริกาเลย ทั้งนี้เพราะรัฐบาลสหรัฐอเมริกามิ่งยอมทำหนังสือเดินทาง (Passport) ให้กับคนผิวดำในอเมริกาที่จะเดินทางมาร่วมประชุม การประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่สองนี้ ที่ประชุมได้ออกกฎหมายประกันสิทธิและเสรีภาพของชาวพื้นเมืองผิวดำของแอฟริกานอกจากนี้ยังเรียกร้องเอกราชและอิสรภาพให้แก่อาณานิคมต่างๆ ใน ค.ศ. 1921 มีการประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่สาม โดยจัดประชุมถึงสามแห่ง คือที่ลอนדון ปรสเซสและปารีส ที่ประชุมได้พูดเน้นถึงปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้คนผิวดำของชนชาติแอฟริกัน และเรียกร้องให้คนผิวดำมีตัวแทนในการประชุมนานาชาติ ค.ศ. 1923 การประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่สี่ จัดขึ้นที่เมืองลิสสบอน (Lissabon) และลอนדון การประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่ห้า จัดขึ้นใน ค.ศ. 1927 ที่นิวยอร์ก มีชาวแอฟริกันมาประชุมเพียงเล็กน้อย จึงทำให้เรื่องเกี่ยวกับแอฟริกาหมุดความน่าสนใจไปอีกนาน ใน ค.ศ. 1945 หลังสงครามโลกครั้งที่สองยุติลงแล้ว ดูบัวร์ ได้เรียกร้องและจัดการประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่หก ที่กรุงลอนדון มีผู้นำคนสำคัญๆ จากแอฟริกาเข้าร่วมประชุมด้วยเป็นจำนวนมาก เช่น เอ็ดกรูนาห์ (George Radmore Kwame Nkrumah) จากโกลด์โคส (Goldcoast - Goldkuste) และเด็นย์ทต้า (Jomo Kenyatta) จากเคนยา (Kenya)¹² การประชุมครั้งนี้ที่ประชุมเน้นถึงเรื่องปัญหาของคนผิวดำในสหรัฐอเมริกา และการปลดปล่อยชาวแอฟริกันให้รอดพ้นจากการกดขี่ของคนทั่วไป หลังจากการประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่หก ที่กรุงลอนدونแล้ว พากผู้นำชาวแอฟริกันที่ทำการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการรวมชนชาติแอฟริกา (แพน-แอฟริกา) ก็เกิดขึ้นมาก่อน จึงทำให้เกิดความแตกแยกของบุ่วนการรวมชนชาติแอฟริกา ซึ่งเกิดจากสาเหตุหลายประการ คือ

1. การแทรกซึมของลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองแก่ชาวแอฟริกันในเมืองต่างๆ

¹¹เดียงน์ เป็นสมาชิกรัฐสภาของฝรั่งเศส เป็นผู้นำชาตินิยมคนสำคัญของอาณานิคมแอฟริกาตะวันตกของฝรั่งเศส

¹²Fischer Weltgeschichte : Band 32. Ibid., p. 270.

2. เกิดจากการแตกแยกของพวากคณาจารย์ของแต่ละท้องถิ่นที่ต้องการเคลื่อนไหวเพื่ออิสรภาพของบรรพบุรุษของตนเอง ทั้งนี้ เพราะคณาจารย์ของแต่ละท้องถิ่น ต่างก็เห็นว่า พวากตนสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ในท้องถิ่นของตนเองได้ดีกว่าคณาจารย์ขององค์การแพน-แอฟริกา¹³

ใน ค.ศ. 1958 ผู้แทนของประเทศต่างๆ ในแอฟริกาได้จัดการประชุมที่เมืองอัมมาเรียห์ เมืองหลวงของประเทศ甘那 (Gana) การประชุมครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นการประชุมของชาวแอฟริกันทั่วทิศ (All Africa Peoples' Conference) ค.ศ. 1963 องค์การสหภาพแอฟริกา หรือ โอ เอ ยู (Organization of Africa Unity) จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นองค์การร่วมระหว่างรัฐบาลทั้งหมดในแอฟริกา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะต่อต้านจักรวรรดินิยมและลัทธิอาณานิคม โอ เอ ยู จึงมีลักษณะเป็นสันนิบาตของประเทศแอฟริกาที่มีอธิบดีอยู่ในแต่ละประเทศ ประเทศสมาชิกประกาศว่าพวากตนจะใช้นโยบายเป็นกลาง และปฏิญญาณตนที่จะเคารพในการเมืองของกันและกัน และจะพิจารณาถึงการรวมตัวในแต่ละประเทศเพื่อสืบทอดความแตกแยกของชาวแอฟริกัน จะใช้การผูกไม้ตรึงอย่างประนีประนอมภายในชนชั้นแอฟริกัน

กิจกรรมการเรียนที่ 2

ให้นักศึกษาอธิบายถึงความก้าวหน้าของการทำงานการต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวแอฟริกัน ว่ามีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร

3. สาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันต่อต้านการปกครองของชาวต่างชาติ

การปลดปล่อยตนเองออกจากแบนด์ของชาติต่างชาติ เพื่อเสรีภาพของพวากตนเองในแต่ละดินแดนแต่ละแห่ง ของชาวแอฟริกัน มีสาเหตุมาหลายสาเหตุ ไม่ใช่แค่ชาติต่างชาติที่รุกรานและบีบบังคับ แต่ชาวแอฟริกัน มีหลายชาติหลายภาษา ในขณะที่ชาวแอฟริกันเองก็มีหลายเผ่าพันธุ์ หลายภาษา และหลายวัฒนธรรม ซึ่งไม่สามารถรักที่จะ融合หรือประนีประนอมกัน เพื่อร่วมกันต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพให้กับชาวแอฟริกันผู้ตัดสินใจที่มีพื้นที่ทางการเมือง เศรษฐกิจ ศาสนา และสังคม สุดแต่ว่าชาวแอฟริกันผ่านได้พวากใดจะยกເຫດตຸ່ນນີ້ ขึ้นมาอ้าง เพื่อเป็นแรง

¹³Ibid., p. 271.

¹⁴Fischer Weltgeschichte : Band 32. Ibid., p. 275.

กระตุ้นให้พากของตนยอมร่วมทำการต่อต้านการปกครองของชาวต่างชาติ ดังนั้นสาเหตุดังๆ ที่ข้าพเจ้านำมาเสนอ จึงเป็นเพียงข้ออ้าง กว้างๆ ที่พожะทำให้นักศึกษาทราบถึงมูลเหตุดังๆ ที่ชาวแอฟริกันนำมาเป็นข้ออ้างในการเคลื่อนไหวที่นำไปสู่การต่อต้านการปกครองของชาวต่างชาติ

3.1 การกดขี่บ่มแหง

ในระยะแรกๆ ที่ชาวยูโรปขึ้นปกครองและปกครองชาวแอฟริกันใหม่ๆ ชาวอฟริกัน ที่อยู่ภายใต้การปกครองของชาวยูโรป (โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกที่อยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส) ส่วนมากถูกมองว่าเป็นทาสของชาวยูโรป ชาวยูโรปจึงปฏิบัติต่อชาวแอฟริกันอย่างกดขี่บ่มแหง ชาวแอฟริกันที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมืองหรือห่างไกลจากความเจริญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกที่อยู่ตามป่า-เขา-ลำเนาไพร ซึ่งมีผู้ด้ามมาก ก็จะถูกชาวยูโรปกดลงเป็นทาสบังคับให้ทำงานในไร่ในสวน หรือไม่ก็ถูกเกณฑ์แรงงานให้เป็นกรรมกรที่ทำงานหนัก ชาวแอฟริกันพวกนี้ไม่มีสิทธิเสรีภาพใดๆ เลย มีความเป็นอยู่ไม่ผิดสภาพจากสัตว์เดี้ยง ที่ชาวยูโรปเลี้ยงไว้ใช้แรงงาน เมื่อชาวยูโรปไม่พอใจ ชาวยูโรปก็จะทำการทารุณกรรมต่างๆ ตามความพอใจของตน แม้แต่สถานบันครอบครัวของชาวแอฟริกันก็ยังต้องแตกสลาย ถูกพรากกระจัดกระจาย บ้านแตกสามัครกขาด ถ้าหากชาวแอฟริกันคิดต่อสู้หรือขัดคำสั่งของเจ้านาย ก็จะถูกลงโทษอย่างหนัก อาจจะถูกทำร้ายหรืออาจจะถูกนำไปขายยังต่างแดน¹⁵

3.2 การดูถูกเหยียดหยาม (การรังเกียจสีผิว)

เมื่อชาวยูโรปปกครองแอฟริกานกระทั่งคุ้นเคยกับชาวแอฟริกันแล้ว ชาวยูโรป บางพวก (อังกฤษ ฝรั่งเศส ช็อลแลนด์) จึงคิดที่จะยึดครองดินแดนและหาผลประโยชน์จากแอฟริกาตลอดไป เพื่อไม่ให้ชนชั้นผู้นำของแอฟริกา (หัวหน้าเผ่า และผู้ที่มีความรู้) ทราบแผนการณ์ของพวกตน ชาวยูโรปจึงหาอุบาย เพื่อที่จะให้ชาวแอฟริกันนางพวก มาเยือนพรรคพวกของตนโดยการหันยืนผลประโยชน์บางประการให้กับชาวแอฟริกันเหล่านั้น จนกระทั่งถึงขั้นใช้ “นโยบายลีนชาติ” คือสอนภาษาและถ่ายทอดศิลปะดั้งเดิมของตนให้กับชาวแอฟริกัน เมื่อชาวแอฟริกันคนใดสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่ชาวยูโรปสอนให้และสามารถทำประโยชน์ให้กับชาวยูโรปได้ตามกฎหมายต่างๆ ที่ชาวยูโรปตั้งไว้ ชาวยูโรปก็จะมอบความเป็นผลเมืองแห่งชาติของตนให้กับชาวแอฟริกันนั้น ซึ่งหมายถึงสิทธิพิเศษบางประการที่ชาวแอฟริกันนั้นจะได้รับ สิทธิพิเศษต่างๆ เหล่านั้นจะทำให้ชาวแอฟริกันที่ได้รับการโอนสัญชาติ มีความเป็นอยู่ดีขึ้น การโอนสัญชาติเป็นชาวยูโรปชาติใดชาติหนึ่ง จึงเป็นการเพิ่มสิทธิต่างๆ ของชาวแอฟริกัน ทั้งทางด้านฐานะ ทางสังคม ความเป็นอยู่ของตนและครอบครัว รวมทั้งเกียรติและความก้าวหน้าในวิถีชีวิตที่จะพึงมีต่อๆ ไป ชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมากจึงไฟต์ที่จะได้รับการโอนสัญชาติเป็น

¹⁵ “Fischer Weltgeschichte : Band 32. Ibid., p. 222

“ผลเมืองยุโรป” แต่ก็มีชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมากที่ไม่ยอมรับสิทธิพิเศษต่างๆ ที่ชาวยุโรปเสนอให้ ชาวแอฟริกันพวกรนี้ ก็จะถูกชาวยุโรปกดขี่-ข่มเหง-ทำร้ายและกลั่นแกล้งตลอดเวลา หรือไม่ก็ ถูกแยกดัน-เหยียดหายน่า ชาวแอฟริกันพวกรนี้ “โน” จนไม่สามารถที่จะเรียนรู้ถึงศิลปวัฒนธรรม และสิ่งที่ดีงามของชาวยุโรป หรือไม่ก็จะถูกดูถูกว่า ชาวแอฟริกันไม่มีวันที่จะได้พ้นเห็นความ เจริญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมดั้งชาวยุโรป การดูถูกเหยียดหายนและการกดขี่ ข่มเหงต่างๆ ที่ชาวยุโรปทำกับชาวแอฟริกันนั้น ในระยะแรกๆ มีผลกระทบต่อความรู้สึกของ ชาวแอฟริกันที่ไม่ได้โอนสัญชาติเป็นอย่างมาก ในขณะที่ชาวแอฟริกันที่ได้รับการโอนสัญชาติ เป็นพลเมืองยุโรปแล้ว ไม่ผลกระทบกระเทือนเท่าไรนัก ทั้งนี้ เพราะ ชาวแอฟริกันที่ได้รับการโอน สัญชาติยังมีจำนวนน้อย จึงยังได้รับการปฏิบัติที่ดีจากชาวยุโรป แต่เมื่อชาวยุโรปปกครองแอฟ- ริกานาๆ เข้า จึงมีชาวแอฟริกันได้รับการโอนสัญชาติเป็นพลเมืองยุโรปซึ่งมีผิวดำแต่มีสิทธิเท่า เทียมกับพวคตุน ซึ่งเป็นคนผิวขาว ชาวยุโรปจึงเริ่มเกิดกันขัดขวางและไม่ยอมรับถึงสิทธิพิเศษ ของชาวแอฟริกันพวกรนี้ ชาวยุโรปจึงแบ่งแยกชาวแอฟริกันพวกรน์ออกจากพวกรของตน โดย เรียกชาวแอฟริกันพวกรนี้ว่า “ผลเมืองชั้นที่สอง” และแล้วในที่สุดชาวยุโรปก็ปฏิบัติกับพลเมือง ชั้นที่สองในรูปแบบเดียวกันกับชาวแอฟริกันทั่วๆ ไป เพราะถือว่า พลเมืองชั้นที่สอง ก็คือชาว แอฟริกันที่ได้รับสัญชาติเป็นชาวยุโรป แต่ไม่สามารถเปลี่ยนสีผิวของตนให้เป็นสีขาวได้ ซึ่งนี่ ความหมายว่า ถึงแม้ชาวแอฟริกันจะได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้ และศิลปวัฒนธรรมของชาว ยุโรปเป็นอย่างดี แต่ชาวแอฟริกันก็จะไม่นำวิชาความรู้และศิลปวัฒนธรรมนั้นมาใช้ และทำ ประโยชน์ให้กับชาวยุโรปเป็นแน่ ฉะนั้น แอฟริกันก็คือแอฟริกันนั่นเอง (ชนชั้นที่สอง ก็คือ ชาว แอฟริกันทั่วๆ ไปนั่นเอง) ด้วยเหตุนี้ ชาวแอฟริกัน (ชนชั้นที่สอง) จึงไม่ควรได้รับสิทธิเท่า เทียมชาวยุโรป เมื่อชาวแอฟริกันพวกรน์ (ชนชั้นที่สอง) ได้รับการต่อต้านจากชาวยุโรปอย่างเปิด เพย ทำให้ชาวแอฟริกันพวกรน์ประสบความยุ่งยากลำบากในความเป็นอยู่อย่างมาก ทั้งนี้ เพราะ นายทุนและเจ้าของโรงงานในแอฟริกา ล้วนแต่เป็นคนผิวขาว ที่ดูถูกเหยียดหายนคนต่างผิว ฉะนั้น คนแอฟริกันไม่ว่าจะเป็นชนชั้นไหน จึงต้องทำงานต่ำและเป็นงานหนักที่คนผิวขาวไม่อยากทำ ถึงแม้ว่าชาวแอฟริกันบางคนอาจจะได้ทำงานบางอย่างเหมือนคนผิวขาว แต่คนผิวดำก็จะได้รับ ค่าแรงงานต่ำกว่า¹⁶ การที่ถูกชาวผิวขาวดูถูกและกดขี่ข่มเหงนี้เองที่ทำให้ชาวแอฟริกันที่มีความ รู้และความสามารถหันกลับมาเป็นผู้นำในการจูงใจให้ชาวแอฟริกันทั้งหลาย รวมตัวกันเพื่อทำการต่อสู้กับชาวยุโรป

¹⁶Lander und Volker ; Der Wille zur Unabhängigkeit. Time-Life International. Nederland N.V. 1970. p. 144.

3.3 การเผยแพร่ค่าสนใจ

3.3.1 ศาสนาอิสลาม

ก่อนที่พวกราชรับจะแพร่อิทธิพลของศาสนาอิสลามเข้าไปในทวีปแอฟริกา ประชาชนในทวีปแอฟริกาต่างก็มีความเชื่อถือด้ังเดิมตามผ่านธุรกิจของตน แม้จะมีชนชาติหลายชาติที่พยายามติดต่อค้าขายและมีอิทธิพลทางการเมืองในบริเวณดินแดนภาคเหนือของทวีปแอฟริกา แต่ชาวต่างชาติเหล่านั้น ก็ไม่ได้สนใจที่จะแทรกแซงในเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อถือของชาวพื้นเมืองเลย จนกระทั่งเมื่อพวกราชต้องการเผยแพร่อิทธิพลทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และศาสนาอิสลามเข้าไปในยุโรป โดยการเดินทางผ่านดินแดนทางภาคเหนือของทวีปแอฟริกา เพื่อไปเจ้ายุโรปทางศาสนาสมุทรลักษณ์เรียบ (ศาสนาคริสต์) พวกราชจึงเข้ายึดครองดินแดนภาคเหนือของทวีปแอฟริกา แล้วบังคับให้ชาวแอฟริกันที่อาศัยอยู่ในดินแดนต่างๆ ที่พวกราชมีอิทธิพลอยู่ เปลี่ยนความเชื่อถือและให้ปฏิบัติตามขนธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมต่างๆ ของพวกราช ชาวแอฟริกันที่ทนต่อการทารุณกรรมต่างๆ ของพวกราชไม่ไหว ก็ต้องยอมรับวัฒนธรรมและยอมเปลี่ยนความเชื่อถือดังเดิมของตน แต่ถึงกระนั้นชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมาก ก็ยังไม่ยอมรับและไม่ยอมเปลี่ยนความเชื่อถือดังเดิมของตน ทั้งนี้ เพราะชาวแอฟริกันเหล่านั้นมีความคิดว่าวัฒนธรรมและศาสนาอิสลาม เป็นวัฒนธรรมและศาสนาของชนต่างผิว (ผิวเหลือง) ที่ต้องการเอาเปรียบและต้องการที่จะรุกรานเพื่อทำการปล้นล่าพวกราชไปเป็นพัสดุ ชาวแอฟริกันส่วนใหญ่จึงขัดขวางการเผยแพร่วัฒนธรรมและศาสนาอิสลาม พวกราชซึ่งมีเจตนาที่จะเข้าไปเผยแพร่อิทธิพลของตนในยุโรป และไม่อยากจะเสียเวลาของตนในแอฟริกา จึงหาวิธีที่จะทำให้ชาวแอฟริกันยอมรับวัฒนธรรมและศาสนาอิสลามด้วยความสมัครใจ โดยการให้สิทธิพิเศษบางประการกับชาวแอฟริกันที่ยอมเปลี่ยนความเชื่อถือ และยอมกลับใจมารับวัฒนธรรมอาหรับ

3.3.2 ມາສະນາຄວິສຸດ໌

ในคริสตศตวรรษที่ 13 อิทธิพลของพวกอาหรับเริ่มเสื่อมลง ชาวญี่ปุ่นจึงพยายามอิทธิพลของชาวยิวเข้าครอบครองดินแดนของแอฟริกามากขึ้นๆ ถึงแม้ว่าชาวญี่ปุ่นจะประสบความสำเร็จในการซักนำให้ชาวแอฟริกันบางส่วนยอมเปลี่ยนความเชื่อดือดังเดิมของตน และบางส่วนยอมเปลี่ยนจากศาสนาอิสลามมาบังคับศาสนาคริสต์ แต่ชาวแอฟริกันจำนวนมากก็ยังไม่ยอมเปลี่ยนความเชื่อดือดังเดิมของตน ทั้งนี้ เพราะชาวแอฟริกันเหล่านั้นเชื่อว่า ศาสนาคริสต์ก็คงจะไม่แตกต่างไปจากศาสนาอิสลาม และชาวญี่ปุ่นที่บังคับศาสนาคริสต์ก็คงจะมีจุดประสงค์ (ที่แอบแฝงอยู่) ไม่แตกต่างไปจากชาวอาหรับเท่าไรนัก นั่นก็คือ ความต้องการที่จะมีอิทธิพลและห่วงผลประโยชน์จากแอฟริกา แม้แต่ชาวแอฟริกันที่ยอมเปลี่ยนมาบังคับศาสนาคริสต์แล้ว ก็ยังไม่วายที่จะสงสัยในท่าทีของชาวญี่ปุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อชาวแอฟริกันได้

เรียนรู้สิ่งซึ่วประวัติของพระเยซูคริสต์ ซึ่งเป็นคนผิวขาวที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับพวกราช阶层 แต่ครั้งโบราณกาลชาวแอฟริกันจึงมีความเชื่อมั่นว่า ชาวผิวขาวและชาวผิวเหลืองน่าจะมีอะไร แอบแฝงและซ่อนเร้น เช่นเดียวกันเป็นแน่ดังนั้นชาวแอฟริกันส่วนใหญ่จึงเชื่อว่าการที่ชาวแอฟริกัน (ผิวดำ) ยอมเปลี่ยนความเชื่อถือและประเพณีดังเดิมของตน “ไปนับถือศาสนาและประเพณีของ ชาวผิวเหลืองหรือของชาวผิวขาว จึงไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนศาสนาหรือความเชื่อถือด้วยความจริง ใจ หากแต่เป็นการเปลี่ยนเชื้อชาติและฐานะทางสังคม เพื่อผลประโยชน์ส่วนตนเท่านั้น ชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมาก จึงต่อต้านชาวญี่ปุ่นและต่อต้านชาวแอฟริกันที่ยอมเปลี่ยนศาสนา โดยประมาณพวกล้วนที่เปลี่ยนศาสนา ว่าเป็นผู้ทรยศต่อเจ้า上帝 ประเพณีเดิมและทรยศต่อบรรพบุรุษของตนด้วย”¹⁷

3.3.3 ขบวนการรวมชาติแอฟริกัน

ในหมู่ชาวแอฟริกันที่ยอมเปลี่ยนความเชื่อถือดังเดิมของตน หันมา นับถือศาสนาคริสต์ตามแผนการเผยแพร่ศาสนาของชาวญี่ปุ่น ชาวแอฟริกันพวกล้วน มีอุดมคติ สมัคกมกับชาวญี่ปุ่นๆ เข้า กีเห็นความบกพร่องและความแตกต่างของชาวผิวขาวที่นับถือ ศาสนาคริสต์นิกายต่างๆ ทั้งนี้ เพราะการซิงดีซิงเด่นของชาวญี่ปุ่น ซึ่งแม้จะมาจากประเทศ เดียวกันและนับถือนิกายเดียวกัน ก็ยังขัดแย้งกันเองอยู่เสมอๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชาวญี่ปุ่น ที่มาจากการและประเทศและนับถือศาสนาคริสต์ต่างนิกายกันจะมีการขัดแย้งกันอย่างเด่นชัด มี การแข่งขัน โภมตี และขัดแย้งซึ่งกันและกัน เนื่อง พวกรามนักทางลิทธิสถาปนาจะขัดแย้งกับพวกรามนักทางลิทธิ และพวกรามนักทางลิทธิสถาปนาที่จากประเทศต่างๆ ชาวผิวขาวแต่ละพวงแต่ละนิกายมักจะอวดอ้างว่า พวงตนเป็นผู้ที่เจริญแล้ว ศาสนาของพวงตนเป็นศาสนาของผู้เจริญและในญี่ปุ่น ที่ต้องการนำมา เผยแพร่ให้กับผู้ที่ล้าหลัง (ด้วยความเจริญ) ชาวผิวขาวมักจะอ้างว่าพวงตนเป็นลูกหลานของ พระเยซูคริสต์ แต่คำสอนของพระเยซูคริสต์ในแต่ละคืนแต่ละนิกาย ช่างผิดแยกแตกต่าง กันอย่างมากมาย ที่สำคัญที่สุดคือชาวผิวขาวแต่ละพวง ต่างก็อวดอ้างว่านิกายของตนดีกว่า ของพวงอื่นๆ เมื่อชาวแอฟริกันเห็นข้อบกพร่องต่างๆ เหล่านี้ ชาวแอฟริกันจึงมีความสับสนไม่ รู้ว่าจะยึดตามแนวคำสอนของชาวผิวขาวพวงใด ชาวแอฟริกันที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายต่างๆ จึงคิดที่จะรวมตัวกันขัดตั้งกลุ่มศาสนาของตนเองขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับแนวความคิดและ ความเป็นอยู่ของพวงตน ชาวแอฟริกันพวกล้วนมากมีความรู้และความสามารถพอที่จะศึกษา และค้นคว้าเรื่องราวต่างๆ จากพระคัมภีร์เก่า (Alten Testament) จึงได้พบเรื่องราวต่างๆ ที่ เกี่ยวโยงถึงประเพณีเก่าๆ ตามแบบฉบับดั้งเดิมของพวงตน เช่น เรื่องสิทธิการมีกรรมฯลฯ ยกเว้น

¹⁷ Fischer Weltgeschichte : Band 3% Ibid., p. 268.

เรื่องห้ามการมีทาสและห้ามการค้าทาส นอกจานี้แล้วมีเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับความเจริญและความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของบรรพบุรุษของคนผิวดำอีกด้วย¹⁸ เมื่อชาวแอฟริกันพากันนี้ ได้พบความจริงต่างๆ จากพระคัมภีร์ค่า ทำให้ชาวแอฟริกันพากันนี้ เริ่มนึกความคิดของตนเองและเริ่มขัดแย้งกับชาวยุโรป เมื่อชาวยุโรปไม่สามารถอดทนต่อการต่อต้านของชาวแอฟริกันอีกต่อไป ชาวยุโรปจึงบังคับและปฏิบัติเสมือนเจ้านาของชาวแอฟริกันอย่างเปิดเผย ชาวแอฟริกันที่มีความรู้ความสามารถ จึงรวมตัวกันเรียกร้องให้มีการจัดตั้งขบวนการต่างๆ เช่น ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว ขบวนการต่อต้านการปักคร่องของชาวดำชาติ ในที่สุดขบวนการต่างๆ เหล่านี้ได้ร่วมประชุมแล้วจัดตั้งเป็นขบวนการรวมชาติแอฟริกัน

3.4 ประสบการณ์

สิ่งสำคัญที่ทำให้ชาวแอฟริกันทำการเคลื่อนไหวจนสามารถปลดปล่อยตนเองจากการเป็นอาณานิคมหรือการเป็นทาสของชาวยุโรป เป็นผลมาจากการที่ชาวแอฟริกันนำประสบการณ์ต่างๆ ที่พวกตนได้เคยพบประสบมา มาเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้และซักซ่อนให้ชาวยแอฟริกันทั้งหลาย ทำการต่อต้านชาวดำชาติ ผู้ที่นำประสบการณ์ชีวิตและความเจริญด้วยมาเผยแพร่ให้กับชาวแอฟริกันในทวีปแอฟริกาได้ทราบก็คือ นักศึกษาและนักวิชาการชาวแอฟริกัน ที่เคยไปศึกษาและพำนักอยู่ในอเมริกาหรือยุโรปเป็นเวลานาน นอกจากนี้ยังมีพวกทหารผ่านศึกชาวแอฟริกันที่เคยไปปะช่วยรบและใช้ชีวิตอยู่ในยุโรปในระหว่างสงครามโลก (ครั้งที่สอง) บุคคลดังกล่าวที่นี้เมื่อกลับสู่มารดูกูมิแล้ว ต่างก็พยายามเผยแพร่ความรู้ และความเชิงจากประสบการณ์ชีวิตที่พวกตนได้ประสบมาด้วยตนเอง แล้วซึ่งแนะนำให้ชาวแอฟริกันได้ทราบถึงสาเหตุและปัจจัยต่างๆ ที่จะทำให้ชาวแอฟริกันสามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ชาวแอฟริกันก็จะสามารถพัฒนาประเทศชาติและนำความเจริญและความสงบสุขมาสู่สังคมของแต่ละห้องดินในแอฟริกาได้ นักศึกษา นักวิชาการและทหารผ่านศึกชาวแอฟริกัน เริ่มเผยแพร่ความรู้และความเชิงจากประสบการณ์ชีวิตของพวกตน โดยการเล่าถึงสมัยที่พวกตนยังใช้ชีวิตอยู่ในห้องดินเดิมของตนในแอฟริกา พากตนน์เคยถูกชาวต่างชาติที่เข้ามายึดครองแผ่นดินของแอฟริกา พุดจาดูดูกและเหยียดหยามต่างๆ นานา บังก์หัวว่าคนแอฟริกันไม่ บังก์หัวว่าคนแอฟริกันสกปรก บังก์หัวว่าชาวแอฟริกันนี้เกียจจึงได้ยากจนและด้อยความเจริญ แล้วแต่ว่าคนเหล่านั้นจะนำปืนด้วยต่างๆ มาเหยียดหยาม เมื่อนักศึกษา นักวิชาการและทหารผ่านศึกชาวแอฟริกันได้มีโอกาสเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ในอเมริกาหรือยุโรป ชาวแอฟริกันพากันนี้ ก็ยังคงถูกชาวผิวขาว (ชาวอเมริกัน/ชาวยุโรป) ดูถูกเหยียดหยามและเยื้องเหย้นต่างๆ นานา เช่นเดิม ซึ่งทำให้เห็นได้ว่าชาว

¹⁸Fischer Weltgeschichte : Band 32. Ibid., p. 259.

ผิวขาว มักจะเข้าใจผิดและคิดว่า คนต่างดิบโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนผิวดำ เป็นพวกที่ไม่เกร่ง สถาปนิก ด้วยความเจริญและด้อยวัฒนธรรม ซึ่งทำให้คนทั่วโลก แม้แต่ชาวแอฟริกันเองก็พลองหงลงและเข้าใจผิด คิดว่า พวคุณเองไม่ สถาปนิกและมีปมด้อยจริงอย่างที่ชาวผิวขาวเห็นด้วย แต่เมื่อ นักศึกษา นักวิชาการ และทหารผ่านศึกษาแอฟริกัน ได้ใช้ชีวิตอยู่ในอเมริกาหรือยุโรปกับชาว ผิวขาวเป็นเวลานานๆ ชาวแอฟริกันพวคนี้ ได้เรียนรู้ถึงความเป็นอยู่และความเจริญของอเมริกัน และสังคมของชาวยุโรปอย่างด่องแท้แล้ว ชาวแอฟริกันพวคนี้จึงรู้ว่า พวคุณ (ชาวแอฟริกัน) ไม่ได้ไม่ ไม่ได้สถาปนิก และไม่ได้มีปมด้อย ออย่างที่ชาวผิวขาวดูถูกเห็นด้วย ทั้งนี้ เพราะชาวแอฟริกัน พวคนี้ได้พบความจริงแล้วว่า ถึงแม้ชาวผิวขาวโดยทั่วไป มีการศึกษาดี มีชีวิตและความเป็นอยู่ ที่ดีกว่า ชาวผิวน้ำ แต่ชาวผิวขาวเองก็มีคนไม่ คนสถาปนิกและคนงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่ สถาปนิกและมีนิสัยหยาบ้ายกว่าพวคุณ (ชาวผิวดำ ที่ได้รับการศึกษา การอบรมและมี ประสบการณ์ชีวิตที่ดี) เสียด้วยซ้ำไป ที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือชาวผิวขาวบางพวคุณยังดูถูกชาวผิว ขาวด้วยกันเอง แล้วทำไม่เล่า ชนผิวขาวจึงมักจะคิดว่า พวคุณคลาดและดีกว่าคนต่างดิบ ทำไม่เล่า ประเทศชาติของชาวผิวขาว (บางพวคุณ) จึงเจริญรุ่งเรือง มีระเบียบวินัย ประชาชนมีความสุข ความเจริญจนทำให้ชาวผิวขาวคิดว่า พวคุณเป็นคนคลาด เป็นคนวิเศษ ที่พระเจ้าสร้างมาให้ เหนือชั้นกว่าชาวต่างดิบ คำตอนที่น่าจะกล่าวความจริงมากที่สุดก็คือ ประชาชน (คนผิวขาว) ใน ประเทศที่เจริญแล้ว มีสิ่งเอื้ออำนวยต่อการดำรงชีพดีกว่าในประเทศที่ยังไม่เจริญ คำตอนต่อไปก็ ก็คือ “อะไรคือสิ่งที่เอื้อต่อการดำรงชีพ” คำตอนนั้นสามารถตอบได้มากmany แต่ข้อเพียงหนึ่ง นาพูด ณ ที่นี่เพียง 3 ประการ ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญที่สามารถทำให้ประเทศต่างๆ เจริญ ทำให้ประชาชนมีชีวิตและความเป็นอยู่อย่างสุขสมบูรณ์ พื้นฐานสำคัญที่ว่านั้นก็คือ 1) การศึกษา 2) การวางแผนทางสังคม และ 3) ความเสียสละเพื่อส่วนรวม

3.4.1 การศึกษา ในประเทศที่เจริญแล้ว รัฐบาลของเขาวางรากฐานการศึกษา ไว้อย่างดี ประชาชนมีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะได้เรียนรู้และแสวงหาความรู้เพิ่มพูนมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบสัมมาอาชีพสำหรับเลี้ยงตนและครอบครัว ในขณะที่ ประชาชนในส่วนอื่นๆ ของโลก (ในประเทศที่ยังไม่เจริญ) ไม่ค่อยมีโอกาสได้เรียนรู้หรือเพิ่มพูน วิชาความรู้ จึงทำให้ประชาชนในประเทศเหล่านั้น ไม่สามารถหาทางประกอบสัมมาอาชีพเพื่อ สร้างความเจริญให้กับตนเอง ครอบครัวและท้องถิ่น (ประเทศ) ที่ตนพักอาศัยอยู่

3.4.2 การวางแผนทางสังคม ในประเทศที่เจริญแล้ว รัฐบาลได้วางรากฐาน ทางสังคมไว้อย่างดี คนส่วนใหญ่มีงานทำ มีประกันสังคม ที่สำคัญคือ มีกฎหมายที่ห้ามก่อภัยมาย เป็นบรรทัดฐานที่พูดได้ว่า “ทุกคนอยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมายเดียวกัน”

3.4.3 ความเสียสละเพื่อส่วนรวม ในประเทศที่เจริญแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่ เสียสละเพื่อส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้นำหรือผู้บริหารของทุกสังคม (ผู้บริหารประเทศ

ข้าราชการผู้ใหญ่ ฯลฯ) มิได้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนหรือพรรคพวก ผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาทุกสังคม เป็นผู้เคราะห์กฎหมายและรักษากฎหมาย ใครทำผิดจะต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย ไม่มีการยกเว้น พูดไว้ว่า กฎหมายของประเทศที่เจริญแล้ว เป็นกฎหมายที่ศักดิ์สิทธิ์และเสมอภาค จึงทำให้ ประเทศต่างๆ เหล่านั้นไม่มีอภิสิทธิชน ไม่มีเจ้าพ่อ ไม่มีคนเห็นแก่ตัวที่คอยทำลายประเทศชาติ โดยใช้ฐานะและตำแหน่งหน้าที่แสร้งหาผลประโยชน์ส่วนตนและพรรคร่วม พูดได้ว่าคนส่วนใหญ่เสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวม ปัจจัยทั้งสามที่กล่าวมานี้ เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ ในการ ทำให้สังคมและประเทศชาติเหล่านั้นเจริญและสงบสุข

กิจกรรมการเรียนที่ ๓

ให้นักศึกษาอธิบายถึงสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันรวมตัวกันจัดตั้งบวนการ ต่อสู้เพื่อเอกราช

สรุปท้ายบท

ไม่ว่าชาวบุโรปจะปกครองคนในอาณานิคมของตนในรูปแบบใด ชาวแอฟริกันส่วนใหญ่ ก็มีความคิดและความสำนึกร่วมกันว่า พว垦คนมีสภาพความเป็นอยู่อย่างทางสาขของชาวบุโรป ทั้งนี้ เพราะ ชาวแอฟริกันส่วนใหญ่ได้รับการปฏิบัติอย่างทารุณโหดร้าย และถูกดูถูกเหยียดหยามจากชาวบุโรป ชาวแอฟริกันจึงคบกันแน่นใจที่พว垦คนไม่สามารถปลดปล่อยตนเองจากการเป็นอาณานิคม หรือ การเป็นทางสาขของชาวบุโรปได้ อาจจะเป็นเพราะชาวแอฟริกัน ไม่มีอาวุธที่ดีและไม่มียุทธวิธีใดๆ ที่จะต่อสู้กับชาวบุโรป หรืออาจจะเป็นเพราะชาวแอฟริกันไม่สามารถหาผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ สามารถในการรวมรวมและประสานให้ชาวแอฟริกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ ชาวแอฟริกันจึง ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างก็หาทางที่จะทำให้พว垦พ้อง และเพาพันธุ์ของตนมีชีวิต และความเป็น อยู่พอดีอยู่ได้ ความพยายามของชาวแอฟริกันที่จะปลดปล่อยตนเองจากการปกครองของชาว บุโรป จึงเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป ถึงแม้ว่าชาวแอฟริกันบางพวงพยายามหาหนทางที่จะช่วยให้ ชาวแอฟริกันรอดพันจากการปกครองของชาวบุโรปตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง แต่ก็ไม่มี ผลดีอะไรขึ้นเลย จนกระทั่งสงครามโลกครั้งที่หนึ่งสิ้นสุดลง ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกราชของชาว แอฟริกันจึงเริ่มเป็นรูปร่างและพอที่จะเห็นหนทางแห่งความสำเร็จ ทั้งนี้ เพราะนานาชาติในนานา ทวีปเริ่มนิยมเกี่ยวกับเรื่องเอกราชของชาวแอฟริกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวผิวดำในทวีปอเมริกา ต่างก็เรียกร้องให้นานาชาติช่วยเหลือชาวแอฟริกันในทุกๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเอกราช ความ เป็นอยู่ และสิทธิมนุษยชน จากแรงผลักดันนี้เอง ที่ทำให้ชาวแอฟริกันเพื่อต่างๆ คิดรวมตัวและ ทำการเคลื่อนไหวร่วมกัน จึงทำให้ชาวแอฟริกันในหลายประเทศของแอฟริกา ได้รับสิทธิบาง

ประการในการปักครองตนเอง หลังสังคมโลกครั้งที่สอง ขบวนการต่างๆ ของชาวแอฟริกันได้รวมตัวอย่างหนาแน่นในการเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของพวคุนอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง จึงทำให้ชาวแอฟริกันหลายพวก (หลายเผ่าพันธุ์) สามารถปลดปล่อยตนเองออกจาก การปักครองของชาวยุโรปได้สำเร็จ การจัดตั้งประเทศอิสระของชาวแอฟริกัน (ประเทศเกิดใหม่) จึงเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการและขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ประเมินผลท้ายบท

1. ให้นักศึกษาวิเคราะห์ถึงการปักครองของอังกฤษและฝรั่งเศสในแอฟริกา ว่าแตกต่างกันอย่างไรและมีผลดีหรือมีผลเสียแตกต่างกันอย่างไร
2. ให้นักศึกษาวิเคราะห์ถึงวิธีการที่ชาวแอฟริกัน ใช้ในการต่อต้านการปักครองของชาวด้วยชาติว่ามีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร
3. ให้นักศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่างๆ ที่สามารถทำให้ประชาชนในประเทศที่ยังไม่เจริญมีความเป็นอยู่อย่างสุขสมบูรณ์

แนวทางประเมินผลก่อนการเรียนบทที่ 3

1. ก่อนที่ชาวต่างทวีปจะเข้ามีดครองแอฟริกา ชาวแอฟริกันแต่ละเผ่าพันธุ์ ต่างกันมีสิทธิเสรีภาพและเอกสาร แด่ชาวแอฟริกันก็ไม่ได้อยู่กันอย่างสันติสุข ยังทำการต่อสู้กันเองอยู่เสมอฯ เมื่อชาวต่างทวีปเข้ารุกรานแอฟริกา และการจึงถูกรุกรานอย่างจายดาย ชาวแอฟริกันถูกจับเป็นทาสต้องสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งศิลปวัฒนธรรม

2. ชาวยุโรปต้องการที่จะปักครองแอฟริกาตามแบบการปักครองของประเทศแม่ในยุโรป แต่เมื่อมีได้ผล ชาวยุโรปจึงปักครองชาวแอฟริกันตามรูปแบบต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อชาวยุโรปแต่ละประเทศ

3. สาเหตุต่างๆ ที่ชาวแอฟริกันทำการต่อสู้เพื่อเอกสารคือ ชาวแอฟริกันส่วนมาก ถูกชาวยุโรปกดซี่ ข่มเหง และดูถูก เหยียดหยาม สถาบันต่างๆ ของชาวแอฟริกันถูกชาวยุโรปทำลาย เมื่อชาวแอฟริกันได้รับความรู้และเห็นหนทางที่จะกอบกู้สถานะความเป็นอยู่ของพวคุนได้ จึงรวมตัวกันทำการต่อต้านชาวต่างชาติ

แนวทางกิจกรรมการเรียนที่ 1

- รูปแบบการปักครองทางอ้อมของฝรั่งเศส (สถาบันรัฐบาลท้องถิ่น) มี 3 ระดับคือ
1. ระดับจังหวัด
 2. ระดับอำเภอ
 3. ระดับหมู่บ้าน

แนวทางกิจกรรมการเรียน 2

ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชของชาวแอฟริกัน เริ่มก่อตัวจากการเรียกร้องเพื่อขอสิทธิใน การเข้าร่วมปกครอง หลังจากนั้นก็ขอทำการปกครองหมู่คณะและผ่านพ้นธุของตนเอง แล้วจึงค่อยๆ จัดตั้งขบวนการต่างๆ ขึ้น จนกระทั่งสามารถจัดตั้งเป็นสหภาพแอฟริกา

แนวทางกิจกรรมการเรียนที่ 3

สาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันรวมตัวกันจัดตั้งขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชคือ

1. ชาวแอฟริกันถูกชาวต่างชาติ กดซี่ บ่มเงา และดูถูกเหยียดหยาม

2. ความขัดแย้งกันเองของชาวบุโรปที่อยู่ในแอฟริกา ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และศาสนา ทำให้ชาวแอฟริกันรู้และเห็นข้อบกพร่องต่างๆ ของตนเอง และของชาวบุโรป

3. ชาวแอฟริกันที่มีความรู้และชาวแอฟริกันที่เคยผ่านประสบการณ์ชีวิตในต่างแดนมา แล้วทราบดีว่า ถ้าหากชาวแอฟริกันมีความสามัคคีปrongดองกัน ชาวแอฟริกันก็สามารถมีอิสรภาพและเอกสารชได้

แนวทางประเมินผลท้ายบท

1. อังกฤษปกครองอาณานิคมในแอฟริกา ในรูปแบบการปกครองทางอ้อม คือ ข้าหลวงชาวอังกฤษ จะออกคำสั่งไปยังผู้นำชาวพื้นเมือง เช่น หัวหน้าเผ่า หัวหน้าหมู่บ้าน และให้ผู้นำชาวพื้นเมืองไปทำการปกครองลูกบ้านกันเอง ชาวพื้นเมืองจึงไม่ต่อต้านการปกครองที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของอังกฤษ จึงทำให้อังกฤษประสบความสำเร็จในการนำดินแดนอันกว้างใหญ่ ของแอฟริกา มาอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ฝรั่งเศส ในระยะแรกๆ ปกครองแอฟริกาในรูปแบบ เพด็จการทหาร หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 แล้ว ฝรั่งเศสจึงเปลี่ยนมาใช้ระบบการปกครองทุทางอ้อม แต่ก็ไม่ได้ผล เพราะการปกครองทางอ้อมของฝรั่งเศสมีความเข้ม จำกัดขั้นมาก จึงได้รับการต่อต้านจากชาวแอฟริกันพื้นเมือง และชาวแอฟริกันที่โอนสัญชาติ เป็นฝรั่งเศสแล้ว

2. ในระยะแรกๆ ที่แอฟริกาอยู่ภายใต้การปกครองของชาวต่างชาติ ชาวแอฟริกาทำการต่อต้านการปกครองของชาวต่างชาติทุกรูปแบบ ชาวแอฟริกันจำนวนมากจึงถูกทำร้ายถึงชีวิต และถูกจำนวนมากถูกจับเป็นทาส ส่งไปขายยังต่างทวีป เมื่อชาวแอฟริกันบางพวกยอมรับการปกครองของชาวต่างชาติ ชาวแอฟริกันพวknนักก็เริ่มมีชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น ในขณะที่ชาวแอฟริกันอีกเป็นจำนวนมาก ยังทำการต่อต้านชาวต่างชาติอย่างเงียบๆ เช่นการจัดตั้งคริสตจักร แห่งเอธิโอเปีย การจัดตั้งขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว แล้วค่อยๆ รวมตัวกันทางการเมือง ในรูปแบบ แผน-แอฟริกา จนสามารถจัดตั้งเป็น องค์การสหภาพแอฟริกา

3. ปัจจัยต่างๆ ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนในประเทศยังไม่เจริญสามารถมีความเป็นอยู่อย่างสมบูรณ์ คือ 1. การศึกษา 2. การวางแผนทางสังคม 3. ความเสียสละเพื่อส่วนรวม

กิจกรรมการเรียนบทที่ 3

1. ให้นักศึกษาอธิบายถึงรูปแบบการปกครองทางอ้อมของฝรั่งเศส (สถาบันรัฐบาลท้องถิ่น) ว่ามีรูปแบบอย่างไร
2. ให้นักศึกษาอธิบายถึงความก้าวหน้าของบวนการต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวแอฟริกัน ว่ามีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร
3. ให้นักศึกษาอธิบายถึงสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันรวมตัวกันจัดตั้งบวนการต่อสู้เพื่อเอกราช